

STROKOVNI STEREOTIPI O TRAJANJU DOJENJA – IZKUŠNJE DOJEČIH MATER

V spletnih skupnostih namenjenih dojenju, kot je na primer fb skupina Dojenje po prvem letu – SRČNA skupnost (<https://www.facebook.com/groups/DojenjePoPrvemLetuSrcnaSkupnost>), lahko zasledimo izpovedi o izkušnjah z različnimi stereotipi o trajanju dojenja, ki jih mame dobijo s strani strokovnjakov. Po besedah mam naj bi jim različni strokovnjaki rekli, da je treba dojenje zaključiti okoli otrokovega prvega leta starosti, ker naj bi bilo dojenje po tej starosti za otroka nepotrebno, mleko pa naj ne bi imelo več nobene vrednosti že po 6. mesecu starosti. Mame pravijo, da od strokovnjakov dobivajo celo mnenja, da je dojenje po prvem letu škodljivo. WHO, UNICEF in druge strokovne avtoritete s področja dojenja že vsaj od 2003 priporočajo, poleg izključnega dojenja do 6. meseca, tudi nadaljevanje dojenja ob komplementarni hrani vse do drugega leta starosti ali dlje (WHO, 2003). Dojenje (tudi po prvem letu otrokove starosti) je smiselno, seveda, če ustraza obema, otroku in mami. Wright in Schnaler (2001) ugotavljata, da se dojenje po velikem upadu v 70. Letih 20. stoletja spet uveljavlja kot družbena norma, A. Benedik (2014) pa s svojo raziskavo ugotavlja ravno nasprotno, da dojenje, sploh pa dojenje po prvem letu, v Sloveniji ni sprejeto kot norma. Trajanje dojenja je tako še vedno tematika, pri kateri se lahko srečamo z različnimi, tudi strokovnimi, predsodki. S pričujočo mini anketno raziskavo sem želela raziskati, kakšne so izkušnje doječih mater z mnenji strokovnjakov, ki jim svetujejo, naj dojenje zaradi starosti otroka zaključijo, ter kakšen je profil strokovnjakov, ki tako svetujejo. Anketa je potekala poleti 2019.

ANKETNI VPRAŠALNIK

Anketni vprašalnik je bil namenjen mamam, ki so od strokovnjakov prejele nasvet, naj otroka okoli prvega leta starosti odstavijo. Vprašalnik je bil sestavljen iz sedmih vprašanj. Prva tri vprašanja so bila zaprtega tipa in so ugotavljala starost matere, število rojenih otrok in stopnjo dokončane izobrazbe. Četrto vprašanje je bilo delno odprto in je spraševalo, kateri strokovnjak je materi svetoval prenehanje dojenja zaradi otrokove starosti, pri čemer so matere lahko označile več odgovorov in dopisale strokovnjaka, ki med odgovori ni bil naveden. Anketiranke so lahko označile več odgovorov v tej rubriki. V peti rubriki je anketa z zaprtim vprašanjem spraševala po argumentih, ki jih matere dobijo od strokovnjakov, ko jim le-ti svetujejo, naj prenehajo dojiti zaradi otrokove starosti. Možno je bilo označiti več odgovorov hkrati. Šesto vprašanje je bilo odprtega tipa in je služilo kot poglobitev raziskovanja tematike iz pete rubrike, hkrati pa je bila to priložnost, da matere zapišejo izkušnje s svojimi besedami. Sedma rubrika je bila oblikovana tako, da je omogočala odgovore odprtega tipa in je bila zastavljena kot kratka zahvala za sodelovanje in vabilo oziroma možnost, da matere podajo svoje odzive, komentarje, opombe ali druga sporočila.

Vprašanja:

1. Koliko ste stari?
2. Koliko otrok imate?
3. Kakšna je vaša dokončana stopnja izobrazbe?

4. Kateri strokovnjak vam je svetoval, da je treba dojenje zaključiti zaradi otrokove starosti (ko otrok dopolni eno leto ali več)? Označite lahko več odgovorov hkrati.
 - Pediater
 - Medicinska sestra / babica / patronažna medicinska sestra
 - Fizioterapevt za otroke
 - Otroški psiholog / psihiater / psihoterapevt
 - Sociolog / socialni delavec
 - Vzgojitelj / pedagog
 - Ginekolog
 - Psiholog / psihiater / psihoterapevt za odrasle
 - Moj osebni zdravnik
 - Drug strokovnjak (prosim napišite)

5. Kakšen je bil strokovnjakov argument, da je treba dojenje zaključiti zaradi otrokove starosti? Označite lahko več odgovorov hkrati.
 - Otrok je že prestar za dojenje.
 - Otroka boste preveč navezali nase in ne bo samostojen.
 - Mleko po prvem letu nima več nobene vrednosti.
 - Otroka je treba odstaviti od dojenja, ker se sam ne bo odstavil.
 - Dojenje po prvem letu je potreba matere, ne otroka.
 - Zaradi dojenja bo otrok preveč razvjen in pomehkužen.
 - Z dojenjem po prvem letu otroku škodite.
 - Dojenje po prvem letu je škodljivo za psihični razvoj otroka (in mame).
 - Z dojenjem otrok samo izsiljuje.
 - Dojenje po prvem letu je čustvena manipulacija matere nad otrokom.
 - Dojenje po prvem letu lahko otroku povzroči travme.
 - Z dojenjem po prvem letu mama izsiljuje otrokovo ljubezen.

6. Opišite, kako vam je strokovnjak svetoval glede zaključka dojenja in dopišite, kateri strokovnjak je to bil. Če vam je tako svetovalo več strokovnjakov, prosim, napišite za vsakega posebej.

7. Hvala za sodelovanje. Tu je prostor za vaše komentarje, opombe in druga sporočila.

Anketo je bila izpeljana s pomočjo spletnega anketnega programa SurveyMonkey. Ta program omogoča brezplačno analiziranje vzorca do 100 anketiranih.

REZULTATI

Na anketo so se odzvale 104 mamice, od tega jih je SurveyMonkey zaradi uporabe brezplačne storitve do 100 anketiranih, upošteval 100. Anketni spletni formular, ki je bil uporabljen, omogoča, da se pri vsakem vprašanju zabeleži točno število vseh anketiranih, ki so odgovorili na določeno vprašanje. V povprečju je na prvih šest vprašanj odgovorilo 97,5% anketiranih. Na sedmo rubriko, kjer je bil prostor za odzive, komentarje in druga sporočila, se je odzvalo 39 mamic, to je skoraj 40%. Nekateri odgovori niso bili ustrezni in se v analizi niso upoštevali.

Socio-demografski podatki

Na prva tri vprašanja je odgovorilo 99% vseh anketiranih. Pokazalo se je, da so mame, ki se srečujejo s strokovnimi stereotipi o dojenju, v skoraj 60% stare med 30 in 40 let. Malo več kot 30% je takih, ki so mlajše, skoraj 10% pa je starejših od 40 let, kar prikazuje tabela 1 (spodaj). Večina anketiranih mam, t. j. okoli 60%, ima enega otroka, malo več kot 25% jih ima 2 otroke, okoli 11% pa je takšnih, ki imajo 3 otroke, kar je prikazano v tabeli 2 (spodaj). **Največji delež, skoraj 60% mamic, ima visokošolsko izobrazbo** (dipl., mag., dr.), okoli 20% jih ima srednješolsko izobrazbo, okoli 15% jih ima visokošolsko strokovno izobrazbo, okoli 10% pa višješolsko izobrazbo, samo 1% je takšnih z osnovnošolsko izobrazbo, kar prikazuje tabela 3 (spodaj).

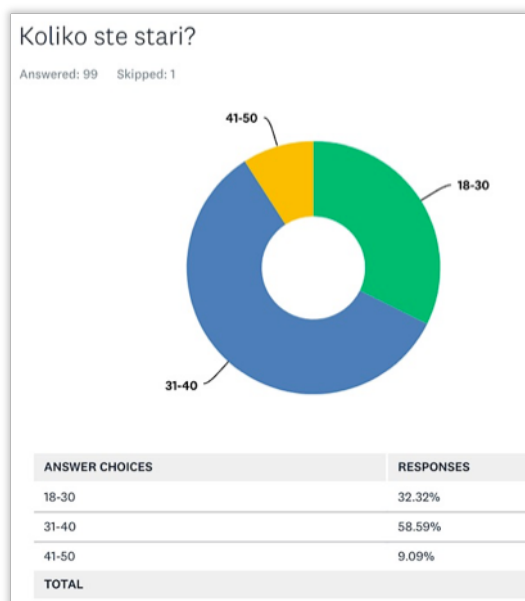

Tabela 1

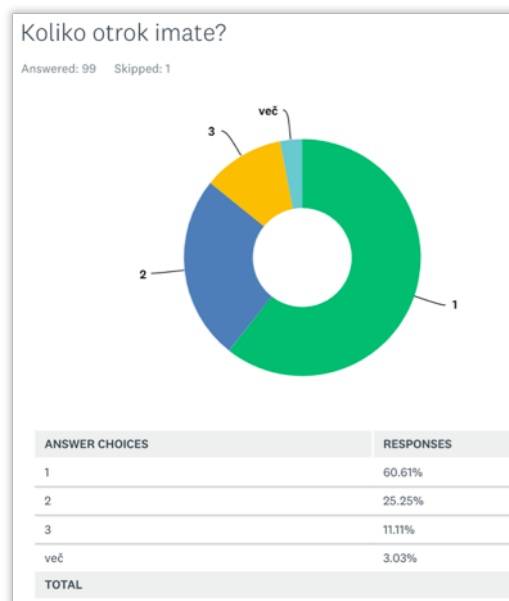

Tabela 2

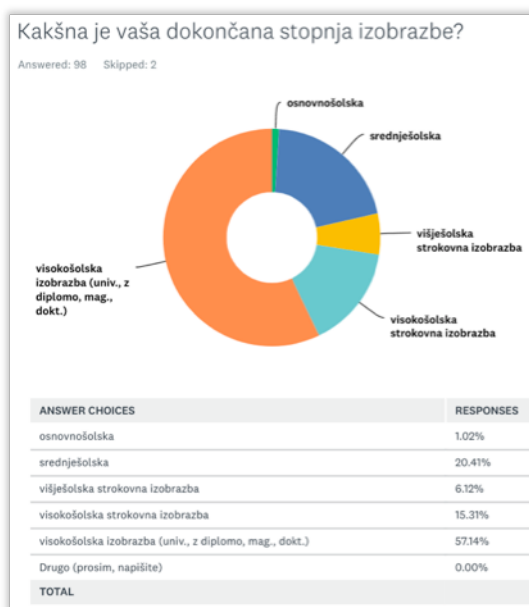

Tabela 3

Profili strokovnjakov

Na vprašanje "Kateri strokovnjak vam je svetoval, da je treba dojenje zaključiti zaradi otrokove starosti (ko otrok dopolni eno leto)?", je odgovorilo 98% anketiranih. Odgovori so predstavljeni v tabeli 4 (spodaj). Strokovnjaki, ki **najpogosteje svetujejo zaključek dojenja zaradi starosti otroka, so, po besedah mam, pediatri (36%), sledijo medicinske oziroma patronažne medicinske sestre in babice (27%),** potem pa še **vzgojitelji oz. pedagoški delavci (23%) in ginekologi (skoraj 20%).** V sklopu odgovorov na vprašanje "Kateri strokovnjak vam je svetoval, da je treba dojenje zaključiti zaradi otrokove starosti (ko otrok dopolni eno leto ali več)?", je bila podana tudi možnost odgovora "**Drug strokovnjak (prosim, napišite)**". Najbolj pogost odgovor iz te podrubrike pa je **zobozdravnik (okoli 10% vseh odgovorov 4. vprašanja).** Ostali strokovnjaki iz podrubrike "Drug strokovnjak", ki so mamam svetovali prenehanje dojenja, ko je bil otrok

star okoli eno leto, pa so še: vodja prehrane, laboranti v laboratoriju, bioenergetik, svetovalec ajurvede, strokovnjak za gastroenterologijo, psihodermatovenerolog, naturopat, strokovnjak za bolezni dojk. Vsi slednji so omenjeni vsak po enkrat. 6 anketiranih (6% vseh odgovorov 4. vprašanja) je v podrubriki "Drug strokovnjak" odgovorilo, da jim ni bilo svetovano, naj nehajo dojiti zaradi starosti otroka, kar je zanimiv podatek in bi ga bilo vredno vključiti v izhodišče za novo raziskavo. Iz 3 odgovorov je razvidno, da prekinitev dojenja zaradi starosti otroka ni svetoval strokovnjak, ampak sorodniki oz. bližnje osebe oziroma znanci, kar je sicer majhen odstotek, ampak vseeno lahko postane iztočnica za novo raziskavo o laičnih stereotipih dojenja.

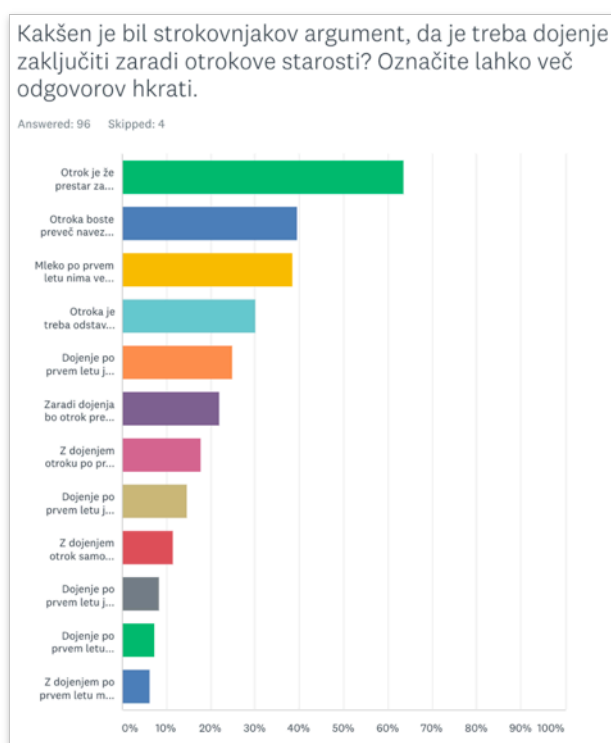

ANSWER CHOICES	RESPONSES
pediater	35.71%
medicinska sestra, babica, patronažna med. sestra	27.55%
fizioterapevt za otroke	5.10%
otroški psiholog / psihiater / psihoterapevt	5.10%
sociolog, socialni delavec	2.04%
vzgojitelj, pedagog	23.47%
ginekolog	19.39%
psiholog / psihiater / psihoterapevt za odrasle	4.08%
moj osebni zdravnik	8.16%
Drug strokovnjak (prosim napišite)	Responses 30.61%
Total Respondents: 98	

Tabela 4

Vrste argumentov za odstavljanje zaradi starosti otroka (po prvem letu)

Pri 5. vprašanju (tabela 5, spodaj) je bilo možno označiti več odgovorov na vprašanje o tem, kakšen argument za odstavljanje od dojenja je strokovnjak uporabil. Na to vprašanje je odgovorilo 96% anketiranih. Največkrat, s skoraj **65%**, je bil označen argument strokovnjaka, da **naj bi bil otrok prestar za dojenje**, sledi argument, ki je bil označen v skoraj **40%** in sicer, da **naj bi mati z daljšim dojenjem otroka preveč navezala nase in da otrok zaradi daljšega dojenja ne bo samostojen**. V skoraj enakem deležu, to je s skoraj **40%**, je bil označen argument, da **naj bi bilo mleko matere po prvem letu brez vrednosti**. Zanimiv pa je tudi argument, **da je treba otroka odstaviti, ker se sam ne bo nikoli odstavil**, ki so ga mame od strokovnjakov dobile v okoli **30%**.

ANSWER CHOICES	RESPONSES
Otrok je že prestar za dojenje.	63.54%
Otroka boste preveč navezali nase in ne bo samostojen.	39.58%
Mleko po prvem letu nima več nobene vrednosti.	38.54%
Otroka je treba odstaviti od dojenja, ker se sam ne bo odstavil.	30.21%
Dojenje po prvem letu je potreba matere, ne otroka.	25.00%
Zaradi dojenja bo otrok preveč razvjen in pomehkužen.	21.88%
Z dojenjem otroku po prvem letu škodite.	17.71%
Dojenje po prvem letu je škodljivo za psihični razvoj otroka (in mame).	14.58%
Z dojenjem otrok samo izsiljuje.	11.46%
Dojenje po prvem letu je čustvena manipulacija matere nad otrokom.	8.33%
Dojenje po prvem letu lahko otroku povzroča travme.	7.29%
Z dojenjem po prvem letu mama izsiljuje otrokovo ljubezen.	6.25%
Total Respondents: 96	
Comments (11)	

Tabela 5

Mame so bile deležne mnenja, da je **dojenje po prvem letu potreba matere in ne otroka, v kar 25%**. V skoraj **22%** so mamam strokovnjaki rekli, da bo njihov **otrok zaradi daljšega dojenja razvjen in**

pomehkužen. Da je **dojenje po prvem letu za otroka škodljivo**, je bil argument za zaključek dojenja v skoraj **20%**, da je **psihično škodljivo za otroka (in mamo)**, pa v skoraj **15%**. **11%** vseh, ki so odgovorile na 5. vprašanje, je uporabilo tudi, ali pa samo, možnost uporabe odgovora v podrubriki "**Drugo**". Drugi argumenti, ki so jih matere v zvezi s trajanjem dojenja slišale od strokovnjakov, so še: mleko škodi zobem; treba je odstaviti, ker v vrtcu ne nudijo dojenja; treba je nehati zaradi mame same; med nosečnostjo ni priporočljivo dojiti; po prvem letu je treba otroka odstaviti, da se mama in otrok bolje naspita; vzrok za krvavitve v nosečnosti je lahko tudi dojenje (ginekologinja); dojenje starejšega dojenca lahko negativno vpliva na novo nosečnost zaradi utrujenosti matere (farmacevтка); dojenje starejšega dojenca je lahko škodljivo za materine in otrokove zobe; dojenje lahko zelo izčrpa telo; Vsi ti argumenti, ki so jih v zvezi s prekinitvijo dojenja od strokovnjakov slišale matere, so izraženi vsak po enkrat. Ostali odgovori iz te podrubrike so neveljavni, saj ne odgovorijo na vprašanje.

Pri 6. vprašanju ("**Opišite, kako vam je strokovnjak svetoval glede zaključka dojenja in dopišite, kateri strokovnjak je to bil. Če vam je tako svetovalo več strokovnjakov, prosim, napišite za vsakega posebej.**") ki je bilo odprtega tipa, so imele matere možnost, da s svojimi besedami opišejo, kaj so o zaključku dojenja zaradi otrokove starosti slišale od strokovnjakov. Cilj tega vprašanja je bila poglobitev raziskovanja strokovnih stereotipov o trajanju dojenja iz vidika osebnih izkušenj doječih mater. Vsi odgovori so unikatni in iz tega vidika jih je težje klasificirati. Klasificirala sem jih v kategorije:

- opis vsebuje tudi navedbo strokovnjaka, ki je svetoval zaključek dojenja
- opis ne vsebuje navedbe strokovnjaka, ki je svetoval zaključek dojenja
- opis ne vsebuje navedbe strokovnjaka, ki je svetoval zaključek dojenja, je pa iz zapisa jasno, za katerega strokovnjaka gre
- iz zapisa ne moremo zaključiti, da je strokovnjak napeljeval na zaključek dojenja zaradi starosti otroka
- neveljavni odgovori (ne odgovorijo na vprašanje)

Na to vprašanje je odgovorilo 95% mater. 52 anketiranih, kar je **55%**, ob strokovnjakovih argumentih za prenehanje dojenja zaradi otrokove starosti **navede tudi strokovnjaka, ki je to rekel**. 34 odgovorov, kar je **35%**, ki sicer povzamejo ali opišejo, kaj je bilo rečeno s strani strokovnjaka, pa **ne omenja, kateri strokovnjak** je izrazil mnenje, da naj bi se dojenje zaradi starosti otroka zaključilo. Iz 2 odgovorov, ki strokovnjaka sicer ne omenjata, pa je jasno, za katera strokovnjaka gre. V 2 primerih iz odgovorov ni razvidno, da bi s strani strokovnjaka šlo za mnenje, da je dojenje zaradi starosti otroka treba zaključiti. Ostali odgovori so neveljavni, saj ne odgovorijo na vprašanje. Ker pa so vsi odgovori zanimivi iz vidika osebne izpovedi in izkušnje ter iz vidika prisotnosti stereotipov o trajanju dojenja med strokovnjaki in širše, so objavljeni v celoti v tabeli 6 (spodaj):

Ginekologinja se je, ko sem jo obiskala zaradi ponavljajočih nožničnih vnetij, zgrozila, da se vedno dojim (pri otrokovih 10. mesecih), da naj bi bil to razlog, da se mi vnetja sploh pojavljajo, in da naj neham dojiti, ker otrok več ne rabi mojega mleka.

8/11/2019 11:00 PM

Otroska zdravnica: samo se carta, vec ne rabi, skoduje zobem ce se uspava z dojenjem

8/11/2019 9:24 PM

Dojenja ne nudijo v vrtcu.

8/11/2019 4:25 PM

Fizioterapevt: Da mora znati otroka potolažiti tudi kdo drug brez dojenja (očitno je smatrala da ga znam samo jaz potolažiti z dojenjem). Rekla mi je da obstajajo mame, ki ne znajo prenehat z dojenjem otroka in se potem otrok doji vse do petega leta (ne vem ali me je hotela prestrašiti ali povedati da moram "poskrbeti" zase). Ginekolog: da bo prvorojenec na drugorojenca (če bom slučajno zanosila) zagotovo ljubosumen in da je bolje da čim prej preneham z dojenjem, da ne bo za prvega otroka prevelik šok (v smislu da se bo moral navaditi na novega člana, pa še manj se bo lahko doжил)

8/11/2019 3:49 PM

vzgojiteljica pri uvajanju - končati, da bo lažje za vse

8/11/2019 1:56 PM

Da je otrok pri enen letu ze prestar.

8/11/2019 11:59 AM

Osebna zdravnica je vztrajala, da me dojenje izčrpuje in da bo na dolgi rok to res slabo zame. Da bo manjko vitaminov, slabi lasje, zobje. Patronažna pa je pri 6 mesecih, ko je prišla na uvajanje hrane pokomentorala, da zdaj bo pa počasi treba čim bolj uvesti hrano.

8/10/2019 12:35 PM

1 leto, pediater in med. sestra

8/10/2019 12:28 PM

Ne bo samostojen (zdravnik)

8/9/2019 11:36 PM

/

8/9/2019 11:14 PM

Še preden sem imela otroke pa sem slišala od svojega strica, ki je pediater, da dolgotrajno dojenje povzroča povečanje neke strukture v možganih matere (nisem si točno zapomnila katere) zaradi povečane vsebnosti hormona, ki je povečan zaradi/ob dojenju

8/9/2019 10:08 PM

Uff, toliko jih je bilo pri vseh otrocih. Največkrat so vsi kombinirali nekaj od navedenih. Tiste, ki se spomnim, da so zagotovo rekli navedeno pa pripišem v oklepaj. -da mleko ni več dovolj močna hrana za otroka (osebna zdr., pediater., MS pri pediatru, patronažna MS, razvojna, učitelj (od starejših otrok), urgencia, zobozdravnica in vzgojitelj, zagotovo še kdo); - da jih samo razvajam (vsi zdr. delavci ter ravnateljica in vzgojiteljica iz vrtca); - da je slabo za zobe, sploh ugriz, za žvrkalne mišice in anatomijo obraza (osebna, zobozdravniki, ortodonti in en pediater in MS); - da je to samo voda, (csd, zobozdravnica, patronažna, MS, gin, urgencia, učiteljice); - da bodo punce homoseksualke, (csd, psihologinja za otroke, psihiatrinja in klinična terapevtka); - da ni več dovolj mleka, (ped., MS, pediater, vzgojitelj; zobozdravnica je rekla, da je mleka količinsko izjemno malo in je zasično s sladkorji kakor sldkani kupljeni sokovi); - da pri fantih spodbujam ojdipov kompleks, (otroška psihologinja, klinična terapevtka za odrasle); - da zaradi tega v odraslosti ne bodo imeli zdravih odnosov in "normalne" spolnosti, (csd, klinična terapevtka, otroška psihologinja, seksologinja); - da podaljšujem naravno trajanje simbioze med otrokom in mamo in da to vodi v nevrotične strukture, (klinična terapevtka in na csd); - da je/bo otroke sram, (ravnateljica, učiteljice); - da to počnem, da dojim, ker hočem pozornost, (neznanci, MS, osebna zdravnica, urgencia, ravnateljica); - da je to že spolno dejanje, da je popolnoma neprimerno dojeti otroke starejše od 6 m in da to "paše le za naše zidove", (ravnateljici, vzgojiteljici, učiteljica, klinična terapevtka, csd, namigovanje na to laborantov, MS, pediatri); - da sebe izčrpavam in sem zato bolj bolehn, bom dobila osteoporozo in sem bolj podvržena raku, (gin, osebna dr., MS, laboratorij, osebje na posledičnih preiskavah); - da s tem škodim otrokovemu razvoju (razvojna ekipa, otroška psihologinja, klinična terapevtka); - da dolgo dojenje poneumlja otroke, jim znižuje IQ in jih dela nebojlene, odvisne (klinična terapevtka, csd, ekipa na pediatrični, na urgenci in učitelj); - da dojenje ob nekem travmatskem dogodku ni ok, ker bo otrok začel povezovati dojenje s travmo (laboratorij, ko sem ob odvzemu krvi dojila; do neke mere se strinjam, a samo pri otrocih, ki morajo biti kronično na nekih preiskavah, zdravljenih ali hospitalizirani, bi se zaradi pogostosti dojenja med katerim bi jim nekdo počel kaj neprijetnega (preiskave, odvzem krvi...) to res lahko zgodilo, ne pa zaradi enkrat ali dvakrat); pa verjetno še kaj in se enostavno ne spomnim več. :)

8/9/2019 12:58 PM

Pri prvem letu otroka, je bil nasvet pediatra, da sedaj bi bilo pa dovolj dojenja, ker dobi vse v hrani.

8/8/2019 11:00 PM

Pediater mi je svetoval na prvem sistematskem pregledu, da naj se ne obremenjujem z dojenjem za vsako ceno, da lahko tu in tam dam otroku stekleničko, če bo potreba, čeprav nama je dojenje krasno steklo. Ko pri 4,5 mesecih otroku še nisem ponudila goste hrane, sem bila "kregana", da je zadnji čas in da bo s tem otrok zmanjšal število podojev, vse tja do enega leta, ko bo imela uvedene vse obroke in dojenje ni več potreba otroka.

8/8/2019 9:16 PM

Otrok se z dojenjem itak ne nasiti več in dojenja tudi več ne potrebuje ker je gosto hrano. Dojenje je sedaj samo še razvada in nima nobenih pozitivnih doprinosov. S tem jo samo razvajam in je to bolj zame kot za otroka.

8/8/2019 1:44 PM

Vzgojiteljica je dejala da je z dojenjem dobro zaključiti do 9 meseca ker potem se otrok samo se crklja.

8/8/2019 12:19 PM

Dejansko je bil samo ginekolog tisti, ki povedal svoje mnenje, da ne želi, da se v ponovni nosečnosti doji starejši otrok, ker s tem nima nobene velike koristi zaradi tega ker povzroča krčenje maternice.

8/8/2019 12:17 PM

Pediatrinja. Da ne potrebuje vec dojenja, da se mora navaditi na gh. Pri zaprositvi za potrdilo, da je pri 10m se vedno dojena, je rekla, da nobena pediatrinja v njihovem zd ne podpira dojenja po 1 letu. Fizioterapevtka, da dojenje je zdaj samo se razvada in crkljanje. Da se tako dolgo doji v Afriki, ker tam nimajo vode in hrane. Da bo mela vecje možnosti za odvisnost od hran ne odvdvim, da je noc za spanje in ne za hranjenje....

8/8/2019 9:51 AM

Sem noseča s drugim otrokom in mi je svetoval prenehanje dojenja vsaj mesec dni pred prihodom drugega, torej pru njegovih 11,5 mesecih

8/8/2019 9:48 AM

V bistvu sploh ne dajo nekih konkretnih odgovorov, razen, da je čas, da se dojenje zaključí. Vzgojitelji - otrok je razvejen, to je razvada; medicinska sestra - da se bo pediater zgrozil in ne podpira dolgega dojenja, takšni otroci preveč navezani na starša; družinska zdravnica - da je otrok odvisen in da dojenje povzroča odvisnost; otroška psihologinja - da se mora naučiti potolažiti s čem drugim?

8/8/2019 9:31 AM

Zaradi dojenja bo otrok polenil misice in ne bo hotel zveciti hrane, posledica pa bo govorna napaka (fizioterapevtka v razvojni ambulanti)

8/8/2019 8:11 AM

Dojenje do prvega leta je čist dovolj...

8/8/2019 7:31 AM

Psihiatrinja – rekla je, da bi bilo dobro, da se z dvoletnikom nehava dojeti zaradi moje izčrpanosti. Bioenergetik – do 8., 9. meseca otrok z dojenjem dobi vse kar potrebuje. Potem se ne rabi več dojeti. Da je zato navezan name. Sem mu rekla, da se s tem ne strinjam, zato ni več pojasnjeval.

8/8/2019 2:33 AM

Materinega nleka vec ne potrebuje

8/7/2019 11:59 PM

Moja draga patronazna pri prvem otroku, ko je pršla pri 4m predstaví uvajanje gh. Ob tem je rekla, da z 1 letom starosti sme otrok jesti ze vsa zivila, da dojenja vec ne potrebuje ter postavila zraven se retorico vpr. Zakaj po prvem letu se dojimo in odgovorila, da

zaradi sebe. Ker sem že prej bila odločena, da želim dojiti vsaj do 3. leta se nisem pustila zmešati, sem pa samodejno pomislila, da jaz dojenja že ne potrebujem in da se nikakor ne bi na ta način vsiljevala svojemu otroku.

8/7/2019 10:40 PM

Pediater - da je po enem letu mleko samo še "voda", ginekologinja - glede nočnega dojenja, da to ni več potrebno po enem letu, da se mama lahko spočije

8/7/2019 10:02 PM

Otroka sem dojila 20 mesecev in sem iz strani strokovnjakov bila zmeraj pohvaljena. Nikoli mi nihče ni svetoval prenehanje dojenja.

8/7/2019 9:38 PM

Medicinska sestra zaradi boljšega spanja.

8/7/2019 9:18 PM

To ni več dobro za otroka. Tega ne potrebuje več. Prevelik je ta to.

8/7/2019 8:13 PM

Pri pregledu večje je bilo treba označiti čas dojenja (27 mesecev) in je komentirala, da pri manjši (je bila zraven stara 5 mesecev) naj bom bolj pametna, da je to predolgo. Zobje so sicer bp.

8/7/2019 7:29 PM

Ginekolog mi je rekel, da to ni potrebno.

8/7/2019 7:15 PM

Pri zobozdravniku, ob mojem vprašanju zdravniku glede lokalne anestezije in dojenja, se je medicinska sestra zgrozila, da pri šestih mesecih se dojim: A se dojite? Pa saj ne rabite več, bi bil čas, da nehate.

8/7/2019 6:47 PM

Med.sedtra .. da po 1.letu pa rrs ni nobene potrebe po dojenju več

8/7/2019 5:38 PM

Ne spomnim se, KDO je rekel kaj, jih je pa večina izpostavila, da bo otrok preveč navezan name, da mleka ne potrebuje več, da naj se raje posvetim sebi. Češ, da dojenje izčrpava mamice na polno v smislu, da ne morejo delati ničesar drugega.

8/7/2019 4:50 PM

Vzgojiteljica je ob uvajanju v vrtec rekla, da je za otroke, ki se se vedno dojijo, medtem ko hodijo v vrtec, težje se lociti od mame in so bolj jokavi

8/7/2019 4:06 PM

Ginekologinja: zaradi izključujočih se hormonov, ter dodatne izčrpanosti. Farmaceutka: izčrpanosti, in besede: če ste jo dojili do 1ga leta je to več kot dovolj, naredili ste več kot dovolj.

8/7/2019 3:45 PM

Dost je da jo dojis do enega leta, tvoje mleko je zdaj kot voda.. Sestricna

8/7/2019 3:14 PM

...dovolj hranil dobi iz prave hrane,...

8/7/2019 2:56 PM

Zaradi vstopa v vrtec je potrebno pri približno 7m prenehati z dojenjem. Mleko se pokvari če predolgo dojis...

8/7/2019 2:13 PM

Da bo otrok lažje spal sam v vrtcu - vzgojitelj

8/7/2019 1:56 PM

Pediater&gastro:da mleko ne nahrani otroka, ker je deklica prelahka

8/7/2019 1:49 PM

dojenje pri treh je patološko - besede pediatrinje

8/7/2019 1:46 PM

Medicinska sestra pri pediatru je rekla, da je to samo se crtanje, da otrok pri 3h letih se pa ne bi smel vec dojit

8/7/2019 1:44 PM

Dobro bi bilo ce oocasi prenehate z dojenjem. Otrok se samo cartla. To je samo razvada, mleka ne potrebuje vec.

8/7/2019 1:17 PM

Pediater mi je rekel, da naj do enega leta samo dojim ker pol se še samo cartajo in od dojenja nimajo nič.

8/7/2019 12:36 PM

Moj zobozdravnik - v smislu, da sem preveč izčrpana zaradi dojenja (otrok je star 14 mesecev in se doji le ponoči) in da se to pozna na mojih dlesnih, zobeh. Otrokov zobozdravnik - da je dojenje zdaj razvada, ki jo naj čimprej ukinemo, ker mleko ponoči škodi otrokovim zobem.

8/7/2019 12:26 PM

Otroški zobozdravnik zaradi zobkov in ker je dojenje po 18m zloraba otroka iz mamine strani.

8/7/2019 12:25 PM

Vzgojiteljica-otrok ne bo mogel zaspiti brez dojenja Pediater-po enem letu mleko ni cec hranilno in potrebno za otroka Klinicni Psiholog za otroka-mleko ni vec potrebno in hranilno,otrok se bo tezej ,delate mu vecjo skodo kot korist

8/7/2019 11:38 AM

Z dojenjem je dobro zakljuciti okrog osmega meseca starosti otroka, do najkasneje enega leta, sicer bo otrok imel kasneje motnje

8/7/2019 10:43 AM

Ni bilo takih nasvetov, ker nikomur tega nisem izrecno povedala. Z gonekologinjo sva se le pogovarjali o ponovni zanositvi in je predlagala prekinitvev dojenja, če želim ponovno zanositi.

8/7/2019 10:15 AM

Zakljucite a dojenjem,ker je otrok vsejesc, ker ne potrebuje vec dojenja, ker upliva na karioznost zob. (moj otrok ima sicer zelo lepe in zdrave zobe.) to je razvada. Ne potrebuje dojenja

8/7/2019 9:37 AM

1. " da je otroku dovolj, da se doji eno leto, ker dojenje po enem letu naj ne bi dobro vplivalo na psihični razvoj". 2. " da so moje dojke lahko ponovno le moje" 3. " da bi bil že čas".

8/7/2019 9:07 AM

Otroški zobozdravnik, da škodi zobem. Sicer je tudi kakšna med. sestra v hecu rekla, da če že ni malo prevelikaza dojenje, ampak se ne spomnim več točno, kje je to bilo... Hči ni cepljena in skoraj nikoli bolna, tako da okrog zdravnikov ne hodiva pogosto. Sem se pa po njenem 1. letu pač izogibala dojenju v javnosti, da se mi ni bilo treba zagovarjat. Sva se pač v avtu podojili...

8/7/2019 8:15 AM

Otrok se po enem letu samo še crklja na dojki. - babica

8/7/2019 6:17 AM

Prevec je navezan na mamico zaradi dojenja- pri starosti 12 mesecev!

8/7/2019 1:18 AM

Ni svetoval

8/7/2019 12:20 AM

Da ne potrebuje vec.

8/6/2019 11:50 PM

Zdaj bo pa že dobolj tega, se vam ne zdi? (Vrtec) Zdaj lahko že nehate, saj nima več vrednosti. Kaj se boste še naprej izčrpavala, s flaško vam bo lažje, se boste vsaj naspala. (Pediater)

8/6/2019 11:31 PM

Da ne potrebuje več, saj je že gosto hrano.

8/6/2019 11:29 PM

Zobozdravnik: ker naj bi bilo slabo za ugriz oz. razvoj čeljusti. "Dobro bi bilo počasi zaključiti."

8/6/2019 10:48 PM

Patronažna: (pri 7 mesecih): naj ponoči nikakor ne dojim, ker bi že moral prespati noč. Če se zbudi, naj mu dam vodo po flaški (je ni nikoli imel), za večerjo pa kašo na adaptiranem mleku! Ginekolog (še par mesecev pred dopolnjenim enim letom): saj veste, da vleče v prazno in je zanj dojenje zdaj zgolj razvada, da mleko nima nobenega učinka več. Vzgojiteljica in pomočnica (pri letu in pol): kako da se še vedno doji za uspavanje? To pa je treba ukiniti, ker bodo težave z uspavanjem v vrtcu. (P.s.-jih ni bilo). Preveč je navezan na mamo.

8/6/2019 10:39 PM

Zdaj to res ni več potrebno. Vas prevec izcrpa, otrok pa nima vec dosti od tega.

8/6/2019 10:35 PM

Pediater je rekel, da zdaj tak ne rabi več tega

8/6/2019 9:56 PM

Ko sem svoji dr. omenila, da imam večkrat mravljinčenje v zapestjih in med lopaticama ter v vratni hrbtenici in, da je to verjetno od nošenja in dojenja ob enem 1,5 let starega sinčka, mi je povedala, da pri tej starosti ne potrebuje več dojenja in, da priporoča, da zavoljo svojega zdravja prenehava z dojenjem. Kar sem vzela kot zelo dobro nameren nasvet, ki pa ga nisem upoštevala. Ker še kar nisem iznašla drugega načina uspavanja, kot nošenje, zibanje, dojenje in mrmranje, šuškanjeje. V vrtcu pa brez problema zaspi. Kakorkoli - če mi kdaj kdorkoli kaj "trapastega" rekel v zvezi z dojenjem, sem preslišala in delala bolj kot ne, po svoje.

8/6/2019 9:51 PM

Ker naj bi prešel oralno fazo po freudu in da mu s tem delam škodo, da ga vežem nase. - kar naj bi bil čas, da vzpostavi svoj imunski sistem - ker naj ne bi bilo dobro, da energijo, ki jo dobivam v zunanem svetu (služba naprimer) prenašam na otroka - da ga bo treba odstaviti, ker bo čedalje težje

8/6/2019 9:43 PM

Ni potrebe, odvec, prevec navezan otrok,

8/6/2019 9:35 PM

zdaj je pa ze velika, ni vec dojenček (pri letu dni)

8/6/2019 9:34 PM

Še kar se dojite? Zdaj bi pa bil že počasi čas da zaključita.....

8/6/2019 9:24 PM

Zdaj pa je otrok že dovolj star, da tega ne potrebuje.

8/6/2019 9:14 PM

Rekel je samo, da je pri tej starosti (21mesecev takrat) dojenje samo potreba mame...

8/6/2019 9:05 PM

"Sami veste, da vas otrok te starosti (3 leta) dojenja ne rabi več. Gre zgolj za neko navado, če ne razvajanje."

8/6/2019 9:02 PM

Fizioterapevka ter njena med.sestra: počasi bo treba zaključiti, saj je že dovolj star Vzgojiteljica: mamica počasi bo treba prerezati popkovino to je za njegovo dobro.

8/6/2019 8:43 PM

Ginekolog mi je rekel (pri starosti otroka skoraj eno leto), da zakaj še dojim, saj otrok nima nič od tega. Da mleko nima več nič v sebi in da je samo še cartanje.

8/6/2019 8:42 PM

Ker je otrok (pri enem letu) že dovolj star, da preneha z dojenjem

8/6/2019 8:37 PM

Zdej je pa že prevlka za dojenje.

8/6/2019 8:36 PM

Zaradi zobnih oblog in kasnejšega kariesa.

8/6/2019 8:17 PM

Patronažna je pri starosti 9m rekla, da bo počasi treba „prerezati popkovino“. Moj osebni zdravnik je rekel, da zdaj ima pa itak že dovolj (starost okrog dveh let) brez konkretnega argumenta. Šlo se je zaradi mojega zdravja in je nekako dal vedeti, da naj preneham z dojenjem (čeprav zaradi le-tega nisem bila ogrožena). Otroška zobozdravnica je rekla, da vpliva na razvoj kariesa.

8/6/2019 8:10 PM

Da je po enem letu otrok prestar za dojenje, je že ostalo hrano in mleka več ne potrebuje.

8/6/2019 8:10 PM

/

8/6/2019 8:08 PM

Pediatrinja: Da je vprašanje koliko je še sploh zdravo za 9 mesečno hčero, da se še doji. (razlog za izjavo je bil zbujanje na 2-3 ure ponoči). Vzgojiteljica: s pogledom mi je že več vzgojiteljic dalo vedeti, da več kot 1 leto starega otroka ni primerno dojit. Komentar vzgojiteljice: Kako pa bo potem, ko bo šla v vrtec?

8/6/2019 8:07 PM

Da s psihološkega vidika to ni dobro več za otroka po 1. letu. Da pušča posledice na psihološkem razvoju.

8/6/2019 7:43 PM

Zdaj bo star eno leto in z dojenjem kar počasi zaključita.

8/6/2019 7:39 PM

V mojem primeru ni slo za to, da je otrok prestar, ampak da to škodi meni, me izcrpava. Sem slabokrvna in to mi je gin dal kot razlog, da se mi stanje zelo počasi izboljšuje. Pa da je dojenje tudi razlog, da bom imela ponovno težavo z zanositvijo.

8/6/2019 7:36 PM

Po enem letu pa nehat.

8/6/2019 7:28 PM

Da je moj otrok že tako velik in bo potrebno nehati dojit (ni še imel niti 2 leti)

8/6/2019 7:18 PM

Vzgojiteljica pri enem letu: on tega sploh več ne rabi, to se samo se crklja. Ginekolog: do drugega leta naj se doji, potem pa res prenehajta

8/6/2019 7:12 PM

Pediater: pri otrokovem 1.5 leta sem imela tezave s glivicami na bradavicah. Ko sem povedala da mazanje z daktarinom ni uspesno mi je priporocala pocasi prenehanje dojenja, ker otrok tega ne potrebuje vec. Medicinska sestea: pri isti starosti komentirala, da dojenje po enem letu ni potrebno in da naj zakljucim (isti obisk pri pediatrijni zaradi cepljenja, je slisala zraven ko sem sprasevala zaradi glivic). Terapevtka razvojni: do 20 m sva obcasno hodile na terapije zaradi pomoci pri razvoju hoje. Veckrat mi je svetovala da naj preneham dojeti oz je to strogo priporocala, da skodujem socialnemu razvoju otroka, da bo prevec navezan name, da se tezje vkljucuje v druzbo drugih otrok (otrok je po naravi bolj introvertiran, se posebej ob stiku novega okolja oz oseb). Pogovor o dojenju je potekal na eni prvih terapij, zato sem se kasneje zlagala da ne dojim vec. S tem sem zal dala njej vedeti, da ima prav. Vendar ce vidim da dolocena oseba trdno verjame, da dojenje skodi se nocem prepirati in debadirati ampak recem, da ne dojim. Otrok bo sedaj dve leti in se dojima zvecer, ponoci in zjutraj. V mojem primeru dojenje podpira moz, zato ne vlagam energije v prepričevanje drugih ljudi, ker v preteklosti s tem nisem nic dosegla.

8/6/2019 6:48 PM

Sedaj bi bil res skrajni cas, da prenehate dojeti. Otrok se prevec naveze na vas.

8/6/2019 6:33 PM

Pediatrija je na pregledu pri 4 mesecih vztrajala da morava čim prej začeti uvajati hrano, da bo začel nadomeščat obroke in ga bom pri enem letu lažje odstavila. Prav tako je povedala da pri 4 mesecih je še ok če se doji ponoči, pri enem letu pa moram obvezno (popolnoma) prenehati dojeti če se bo ponoči zbujal.

8/6/2019 6:27 PM

Ko sem patronažni o obiski drugega dojenčka povedala, da sem prvega otroka dojila 2,5 let mi je rekla, da tako dolgo pa res no treba dojeti.

8/6/2019 6:10 PM

Zaradi lažjega vključenja v vrtec.

8/6/2019 6:04 PM

Pediater: Pri starosti 2 leti in 3 mesece - približno: "hči pa kar odstavite, ker dojenje pri tej starosti nima nobene koristi več in da ne bo potem še v šoli preveč navezana na mamico". (nekaj takega, ne spomnim se več dobro)

8/6/2019 6:00 PM

Pediatrija je rekla, da po prvem letu ne rabijo več maminega mleka, da ne bodo znali redno jesti... Otroški zobozdravnik je na njenem prvem obisku rekel, da ima sedaj že dosti zob in mamino mleko povzroča karies.

8/6/2019 5:58 PM

Da dojenje po enem letu enostavno ni več smiselno, da mleko nima več nobene vrednosti za otroka. To je bilo mnenje pediatrije in zdravnice v razvojni ambulanti. Vzgojiteljica pa je rekla, da bi počasi lahko nehala dojeti, da bi bilo manj težav s spanjem/uspavanjem in manj navezanosti name. Ginekologinja mi je v času druge nosečnosti (še poteka) svetovala postopno ukinitvev dojenja zaradi izčrpanosti itd.

8/6/2019 5:57 PM

To je samo še voda, ne bo samostojen.

8/6/2019 5:53 PM

Tabela 6

Odzivi na anketo

V zadnji, 7. rubriki, je bila ob avtoričini zahvali mamam za sodelovanje pri reševanju anketnega vprašalnika podana možnost komentiranja in opomb ter drugih sporočil: **“Hvala za sodelovanje. Tu je prostor za vaše komentarje, opombe in druga sporočila.”** To možnost je uporabilo 39 anketiranih, kar je **40% vseh anketiranih**. Cilj te rubrike je bil pridobiti odziv na anketo in povratne informacije, ki bi lahko pomagale izboljšati morebitno nadaljnje raziskovanje in delo. Odzivi so bili raznoliki. **Največ, to je 26%, je bilo zahval in sporočil podpore tovrstnim raziskavam in delu strokovnjakinj za dojenje. 20% jih je opisalo osebno izkušnjo dojenja. 15% mam je napisalo, da so imele s strokovnkaki dobre izkušnje, kar se tiče trajanja dojenja, ali pa niso imele slabih izkušenj. Pri 8% odgovorih lahko zasledimo lahko tudi izkušnje, da so strokovnjaki podprli dojenje po prvem letu, domači ali druge laične osebe pa ne.** Dve mami od 39 sta podali komentar, da pri 5. rubriki nista mogli označiti podrubrike “Drugo” oziroma, da ni možno podati odgovora, da je bila izkušnja s strokovnjaki glede trajanja dojenja dobra. Preverila sem anketni vprašalnik in ugotovila, da je bilo pri 5. vprašanju možno svoj odgovor napisati v podrubriko “Drugo (prosim, napišite)”, in na žalost ni jasno, zakaj dve mami nista videli te možnosti. Da je rubrika obstajala, je jasno, saj so ostale matere to rubriko uporabile. Vsi odzivi so predstavljeni v tabeli 7 (spodaj).

Hvala za vsa mnenja p dolgem dojenju. Sin se je odstavil, malo s pomočjo, pri 26 mesecih, in bi se brez vaše podpore na fb najbrz precej prej.

8/10/2019 12:35 PM

Pomembno se mi zdi tudi, da se dobijo rezultati dobrih izkušenj s strani strokovnjakov, zato sem anketo izpolnila. Jaz osebno sem s strani strokovnjakov doživela večjo podporo kot od partnerja, ki je želel da dojenje opustim, ko smo uvedli vse obroke gh ...

8/9/2019 11:14 PM

V zdravstvu in pri ogromno obporodnih delavcih bi bila potrebna res temeljita prevetritev in nadgradnja znanja o dojenju (poleg vsega drugega x)). Velikokrat me je sram, da ljudje vedo, da sem babica, ker me, če me ne poznajo dovolj dobro, mečejo v isti koš z večino.

8/9/2019 12:58 PM

Vse tri sem dojila nekaj do cca. 18 mesecev starosti otroka. Nikoli niso pili mlečnih pripravkov. Najmlajši ni pil ničesar drugega kot materino mleko do svojega enega leta, niti vode, čaja, ker ni hotel.

8/8/2019 11:00 PM

Žalosti me kako neenoten in neinformiran je zdravstveni svet glede dojenja. Na eni strani spodbujanje dojenja do vsaj 2 let, eni pa bi ti ukinili dojenje ob prvih težavah pri 3 mesecih, ko v resnici mamica potrebuje največ podpore da vztraja. Upam, da se bo na tem področju kaj spremenilo. Definitivno so ljudje kot ste vi zelo pomembni in hvala bogu nudite svoje znanje in podporo.

8/8/2019 1:44 PM

Sama sem zdravnica in sem zgrozena nad nasveti stroke.

8/8/2019 9:51 AM

Hvala, ker to pocnete. Ocenjujem, da so ravno samodejni nasveti strokovnjakov prispevali k vecini mojih tezav z vzpostavljanjem izključnega dojenja pri moji prvi izkusnji, prvorojencu, ker sem jim qua strokovnjakom slepo zaupala. Res si zelim, da bi bile mamice bolj seznanjene s tem, da trenutno strokovnjaki vedo bore malo o dojenju in da so njihovi nasveti neutemeljeni. Zelim si pa tudi, da bi se bolj izobrazili tudi na tem podrocju.

8/7/2019 10:40 PM

Anketa ni najbolj dodelana. Npr. pri 5 vprašanju ni mogoče odgovoriti "drugo" - zadnji odgovor, saj ni mogoče postaviti kljukice na ta odgovor. Poleg tega ni mogoče odgovoriti, da so strokovnjaki imeli pozitiven pristop do dojenja.

8/7/2019 9:38 PM

Nikogar nisem poslušala in sem odstavila ko je mene to začelo motiti (3 leta in 8 mesecev).

8/7/2019 8:13 PM

Hvala da odstirate stereotipe

8/7/2019 5:38 PM

Podpiram te iz vsega srca, Aleksandra.

8/7/2019 4:50 PM

Dojila sem 2 leti in 8 mesecev. Kadarkoli je zeel in kjerkoli. Jaz moram bit iskrena, da sem res vecinoma slisala pozitivne komentarje glede dojenja. Morda pa sem tiste negativne enostavno preslisala

8/7/2019 4:06 PM

Glede na mojo situacijo sta bila nasveta opravičena. Ginekologinja v bolnici mi je dodala, da naj se sama odločim. Menim, da jo je kot žensko skrbelo, da bi bilo še kaj narobe, ker je videla kako sem prestrašena. Farmaceutka je bila malo arogantna, ker je na koncu dodala, že sami veste, ko je videla, da najbrž iz te moke kruha ne bo :) Ginekolog, ki pa me je najprej obranaval ko sem prišla na urgenco pa je na to da dojim samo rekel, da takoj ko bom vredu grem domov, da ne bo predolgo brez :) Osebno menim, da nimam slabih izkušenj s strokovnjaki na tem področju, razen farmacevtke v lekarni, ampak ta je že izgledala, da ima rada da je po njeno.

8/7/2019 3:45 PM

Hvala da ste

8/7/2019 2:56 PM

no, se ne oziram in dojim že dobra 4 leta - fantek pa zaradi samostojnosti res nima težav - kvečjemu presega svoje vrstnike

8/7/2019 1:46 PM

Nasvet klinicne psihologinje za odvajanje je bil izjokavanje. Tome je dokončno odvrnilo od sprejemanja njenih nasvetov. Kasneje se je izkazalo, da je otrok res potreboval dojenje saj se z drugim ni znal umiriti, ker se danes potrebuje več pozornosti in pomoči oz. ima mogoče blago obliko avtizma (smo v postopku ugotavljanja). Dojil se je do 4,5 leta, ko je sam povedal, da ne potrebuje več... kasneje je se kdaj pa kdaj izrazil željo po dojenju, vendar redko. Star je 5,5

8/7/2019 11:38 AM

To strokovnjakinjo sem vzela zelo resno in se kot noseča odločila, da zelim dojit vsaj osem mesecev, a tudi, da zeli otroka odstaviti do prvega leta. Sedaj imam 11 mesecno punčko, ki je definitivno ne bom odstavljala, vsaj ne pred prvim letom, ... Se dobro, da sem po soli za starse se kaj sama prebrala.

8/7/2019 10:43 AM

Je pa precej začudenih/neodobravnih pogledov, če slučajno kdo sliši da še dojim skoraj 2,5 letnika. Zato raje o tem ne govorim. To pa ne pomeni, da se na javnih mestih ne doživja. Vem da delam prav (veliko sem o tem prebrala in tako tudi čutim) in me mnenje drugih ne zanima.

8/7/2019 10:15 AM

Imam 2 otroka. Prvega sem dojila 2,5 leta. In se je odstavil sam. Drugi ima 2 leti se se doji. Oba sta zdrava in nimata psihicnih motenj pa tudi zobje so zdravi. Dolgo dojenje je neprecenljivo.

8/7/2019 9:37 AM

Seveda, doživljam tudi s strani mame in partnerja vsakodnevne pritiske, češ da je otrok dovolj star in da se le čarta, da je to zdaj samo še moja potreba, itd.

8/7/2019 9:07 AM

Spoštujem vaše delo, spremljam vas na fb. Bravo vsem, ki podirate tabuje glede dojenja!!! Srečno!

8/7/2019 8:15 AM

Super tema

8/6/2019 11:31 PM

Pravzaprav mi ni noben od ostalih strokovnjakov na kakršenkoli način odsvetoval dojenja. Niti ginekolog sedaj, ko sem na začetku druge nosečnosti. V mojem primeru so bolj domači tisti, ki so mi večkrat rekli, da je zdaj pa potrebno nehati.

8/6/2019 10:48 PM

Z začetnimi težavami (nedonošenček 32.t.) sem dojila do otrokovega 26. meseca, ko nisem več zmogla, piko na i pa je dodalo jemanje zdravil. Z odstavljanjem pa ni bilo težav, čeprav je bil mali strašni zizoholik (vedno bolj in bolj). Vseeno je bilo dojenje zame nekaj najlepšega in niti komentarjem okolice (tudi strokovnjakom) se nisem pustila in sem poslušala otrokove potrebe. Vem, da sem mu z dojenjem dala največ, kar lahko.

8/6/2019 10:39 PM

Ni slo toliko za to, da je otrok prestar ali kaj podobnega, ampak, da je dojenje prenaporno zame. Bila sem res izcrpana in po porodu dve leti brez menstruacije, ampak po mojem mnenju bolj zaradi stresa - selitve, mobinga v službi in tezav s partnerjem. Dojenje je bilo ob vsem tem prav sproscujoce :)

8/6/2019 10:35 PM

Hvala, ker si.

8/6/2019 9:43 PM

K prenehanju dojenjs, nagovarjanju otroka da je dojenje slabo, da je otrok prevec navezan, da bo razvajen, da je to moja potreba. Da imam papuanskega otroka.. "Dobrohornih" nasvetov strokovnjakov se ne zmanjka. Dojenje poprvem letu je stigmatizirano.. s strani stroke in preveckat tudi bliznjih (babice, tete, partnerju...)

8/6/2019 9:35 PM

Pri taksni starosti mleko nima vec hranilne vrednosti

8/6/2019 9:05 PM

Hvala za vazo srcnost in trud na tem podroccju. Ogromno sem odnesla od vasih komentarjev, polnih pomoci, na vasi strani in v skupini dojiva se. Nisem se dala nikomur in tako se je dojila 2leti in 4mesece.lep pozdrav. Ps:zobe ima snezno bele in trdne, kljub temu da je prvi prikukal pri 4m.

8/6/2019 8:17 PM

Otrokova pediatriinja, zobozdravnica, moja ginekologinja, obe otrokovi vzgipiteljici v vrtcu in velika vecina kolegic zdravnic (zdravnica sem tudi sama) dojenje po zelji otroka povsem podpira in spodbuja.

8/6/2019 8:10 PM

Dojila sem 2 otroka vsakega 2 leti. S svetovanjem o prenehanju s strani strokovnih oseb se nisem srečala. So me pa k tem nagovarjali popolni nestrokovnjaki, predvsem mame, ki niso nikoli dojile. Slovenska nevoščljivosti pač. Težko oz. nemogoče je izbrati odgovor na 5. vprašanje. Bo treba drugače zastaviti to anketo...

8/6/2019 8:08 PM

Zgoraj se oznacila odgovor, ki je najbolj priblizen, argument je bil namrec, da to skoduje zdravju mame, otrok pa itak tega ne rabi vec. Sicer pa je mogoce razlog za malo neg odziva tudi v tem, da tega strokovnjakom ne razlagam. En komantar otroske zobozdravnice je se bil, da po letu in pol postane mleko slajse in je vec možnosti za tezave z zobmi. Ni sicer direktno svetovala prenehanja, le omejitev predvsem nocnega dojenja, ker ostaja ta "sladkoba" na zobeh (predvsem spodnjih) dolgo casa. Dojim se vedno zeloooooo pogosto otroka, 26 mesecev starega.

8/6/2019 7:36 PM

Drugače pa imam glede dojenja resnično lepe izkušnje. Povsod so me spodbujali in podpirali dolgo dojenje (sploh naša pediaterka, pa tudi osebe v bolnišnici kjer sva bila z malčkom...) Prvega sem dojila točno 2 leti (tudi med nosečnostjo), drugega pa 3 leta. Najlepši čas v mojem življenju!

8/6/2019 7:18 PM

Srečno!

8/6/2019 7:12 PM

V 2 letih mi ni nihče svetoval naj prekinem. Res je, da razen k pediatru ne hodiva, ampak ne vem ce je anketa temu name jena, ampak mogoče tudi to, da taksnega nasveta nisem prejela, nekaj steje.

8/6/2019 6:55 PM

V mojem primeru do 1.5 leta ni bilo negativnih odzivov s strani sirse družine in prijateljev, sedaj proti 2. letu pa je tega ze veliko. Zal med zdravstvenim osebjem po svoji izkusnji podpore v dojenju ni bilo veliko. Pediaterka mi je pri 4m zaradi otroka, ki je se veliko polival, svetovala flasko z rizevo kaso, da bo tezje izbrual to. Bruhanje se je koncalo pri 11 m in sele takrat je sprejel tudi gh. Druga pediaterka mi je pri 6m po hudi virozi in dojeci stavki otroka (bil je en teden na infuziji) porinila flasko v njegova usta. Otrok je takrat bil zelo nejesec in sem v strahu pred dehidracijo peljala na pregled. Flaske nikoli ni sprejel, zato sem se v tistih tezkih trenutih trudila z nenehnim dojenjem in dovajanjem tekocine po zlicki. V tem primeru razumem, da je potrebno narediti vse da otrok ne dehidrira ampak ni vedno opcija flaska. Podporo za dojenje sem vedno namesto pri zdravstvenem osebjem iskala pri mozu, prijateljicah in svetovalki za dojenje.

8/6/2019 6:48 PM

Sicer je pri starosti nekaj več kot leto, isti pediater še zelo podpiral dojenje - ko je hči zbolela (najprej črevesna bolezen, potem bronhioilitis/RSV, to je bilo hkrati z vstopom v vrtec) je rekel, da je odlično, da se še doji! Očitno pa leto kasneje ni bilo več tako odlično.

8/6/2019 6:00 PM

Žal sem opazila, da kljub vsem dokazom kako pomembno je dojenje do drugega leta, tega dandanes v naši okolici nihče ne podpira in odobrava. Ker vem, da hčerki dajem s svojim mlekom je najboljšo, se trudim, da dojenje ohranive do drugega leta in odločila sem se, da bo moja hčerkica pokazale, kdaj dojenja ne bo več želela in potrebovala. Vem pa, da je to sedaj najboljšo za njo, saj v 16ih mesecih ni bila bolna. Žalostno, da vso zdravstveno osebo okoli nas povzroča, da se stamujem, sprašjem če res dobro to kar počnem... Kljub vsemu vem, da je to najboljšo za hčerko in hvaležna sem za knjigo Dojenje po prvem letu im da se na nekaterih mestih ozavešča o dojenju. Hvala vam

8/6/2019 5:58 PM

nklkn

8/6/2019 2:38 PM

Tabela 7

ZAKLJUČEK

Z anketo o strokovnih stereotipih o trajanju dojenja je bilo ugotovljeno, da so bili najpogostejši argumenti za opustitev dojenja okoli prvega leta povezani z mnenjem strokovnikov, da je otrok za dojenje prestar, da mama z dojenjem otroka preveč navezuje nase in da zato ne bo samostojen in da mleko po prvem letu nima več nobene vrednosti ter, da je dojenje po prvem letu škodljivo za otroka iz različnih vzrokov. Takšne nasvete so matere večinoma dobile od zdravstvenih delavcev. Zanimivi so bili tudi odzivi mater, ki so izrazile pozitivne izkušnje v povezavi s trajanjem dojenja in strokovnjaki. Koristna sta bila tudi oba komentarja glede uporabniške izkušnje anketnega vprašalnika. V prihodnje bi bilo treba vprašanja najprej testirati in preveriti njihovo učinkovitost. Da bi dobili realnejšo sliko stanja stereotipov glede trajanja dojenja

v Sloveniji, bi bilo treba področje stereotipov še bolj podrobno raziskati, tako na referenčnem vzorcu doječih mater kot tudi na referenčnem vzorcu strokovnjakov, ki delajo z materami in otroki tern a referenčnem vzorcu laične javnosti. Trajanje dojenja je, kot kaže, še ne dovolj raziskana, in občutljiva tematika, tako za matere kot tudi za strokovnjake in laično javnost.

LITERATURA

Benedik, A. (2014). *(Pre)dolgo dojenje*. Avtor.

White, A. L. in Schnaler, R. J. (2001). The Resurgence of Breastfeeding at the End of the Second Millennium. *The Journal of Nutrition*, 131(2), 421S–425S.

WHO (2003). *Global strategy for infant and young children feeding*. Avtor.